

חוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965 *

פרק א': הוראות יסוד

1. בחוק זה –
"רשות מקומית" – עיריה או מועצה מקומית, למעט מועצה אזורית;
"היום הקובע" – 31 בדצמבר לפני שרשימות הבוחרים האמורות בסעיף 11 (א) (1) נכנסו לתקפן;
"השר" – שר הפנים;
לשאר המונחים תהא המשמעות שיש להם בסקודת העיריות.¹
2. מועצה של רשות מקומית (להלן – המועצה) תיבחר בבחירות כלליות. ישירות, שוות, חשאיות ויחסיות.
3. הבחירות הראשונות למועצה לאחר כינונה ייערכו ביום שיקבע השר.
4. הבחירות לכל המועצות יקיימו כל ארבע שנים ביום ג' השלישי לחודש חשון; אולם אם היתה השנה השלישית שלאחר הבחירות האחרונות שנה מעוברת, יקיימו הבחירות ביום ג' הראשון לאותו חודש.
5. (א) נוכח השר כי אי אפשר לקיים בחירות במועדן ברשות מקומית פלוגנית, או היו נסיבות מיוחדות אשר לדעת השר מצדיקות דחייתן, או לא קיימו בחירות במועדן, יקבע השר מועד חדש לבחירות, שיהיה קרוב ככל האפשר לאחר שחלפה הסיבה לאי-קיום הבחירות במועדן ולא יאוחר ממועד הבחירות הבאות לכל המועצות לפי סעיף 4.
- (ב) קיימו הבחירות האחרונות למועצה פלוגנית אחרי המועד שבו נתקיימו הבחירות האחרונות לכל המועצות לפי סעיף 4, רשאי השר להורות שהבחירות הבאות לאותה מועצה לא יקיימו במועד הבחירות הבאות לכל המועצות, כי אם במועד שלאחר מכן.
6. מועדי הבחירות לפי סעיפים 3 ו-5 יפורסמו ברשומות, על לוחות המודעות של הרשות המקומית ובמשרדה הראשי.
7. זכאי להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר חבר המועצה מי שנתקיימו בו כל אלה:
  - (1) שמו רשום בפנקס הבוחרים לאותה מועצה;
  - (2) ביום הגשת רשימת המועמדים הכוללת את שמו הוא בן עשרים ואחת שנה ומעלה;
  - (3) מקום מגוריו הקבוע ביום הגשת רשימת המועמדים הכוללת את שמו הוא בתחום אותה רשות מקומית;
  - (4) הוא אינו פסול לפי חוק הרשויות המקומיות (הגבלת הזכות להיבחר), תשכ"ד-1964;²
  - (5) הוא אינו פסול לפי סעיף 19 לחוק השופטים, תשי"ג-1953,³ סעיף 18 לחוק הדיינים, תשט"ו-1955,⁴ סעיף 15 לחוק הקאדים, תשכ"א-1961,⁵ או סעיף 21 לחוק בתי הדין הדתיים הדרוזיים, תשכ"ג-1962;⁶

* נתקבל בכנסת ביום כ"א בתמוז תשכ"ה (21 ביולי 1965); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בח"ח 649 תשכ"ה, עמ' 188.

1 דיני מדינת ישראל, 8, נוסח חדש, תשכ"ד, עמ' 197.
2 ס"ח תשכ"ד, עמ' 170.
3 ס"ח תשי"ג, עמ' 149; ס"ח תשכ"ד, עמ' 140.
4 ס"ח תשט"ו, עמ' 68.
5 ס"ח תשכ"א, עמ' 118.
6 ס"ח תשכ"ג, עמ' 20.

(6) הוא לא חוייב בפסק דין סופי על עבירה שיש עמה קלון תוך חמש שנים שקדמו ליום הגשת רשימת המועמדים הכוללת את שמו, או לאחר מכן; או — אם חוייב כאמור תוך למעלה מחמש שנים שקדמו ליום הגשת רשימת המועמדים הכוללת את שמו והוטל עליו עונש מאסר — הוא נשא את ענשו לפני אותו יום; (7) הוא לא הוכרז פסול דין לפי סעיף 8 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב—1962.⁷

8. אדם יכול להיות מועמד לבחירות ברשות מקומית אחת בלבד.
9. (א) ההצבעה תהיה בעד רשימות מועמדים שפורסמו בהתאם לסעיף 48. (ב) בכפוף להוראות סעיף 78, רשאי כל בוחר להצביע רק בקלפי אשר רשימת הבוחרים השייכת לה כוללת את שמו ורק אם זיהה את עצמו בהתאם לסעיף 60.
10. ההוצאות הכרוכות בעריכת הבחירות ישולמו מתוך קופת הרשות המקומית.

פרק ב': פנקס הבוחרים

11. (א) פנקס הבוחרים בבחירות ברשות מקומית פלונית יהא מורכב מרשימות אלה: (1) רשימות הבוחרים של אזורי הקלפי שהיו ביום הקובע בתחום אותה רשות מקומית; הרשימות יהיו אלה שהוכנו לפי חוק פנקס הבוחרים לכנסת, תשי"ט—1959, והן בתוקף ביום הבחירות; (2) רשימות בוחרים משלימות שהוכנו לכל אזור קלפי כאמור בהתאם לסעיפים הבאים (להלן — נספחים).
- (ב) כל הרשום בפנקס הבוחרים של רשות מקומית פלונית זכאי לבחור למועצה.
12. הזכות להיכלל בנספח לאזור קלפי שבתחום רשות מקומית פלונית נתונה למי שלא נכלל ברשימות הבוחרים לפי סעיף 11 (א) (1) מחמת שלא היה אזרח ישראלי, ונתקיימו בו שניים אלה: (1) יום הולדתו ה־18 חל לא יאוחר מהיום הקובע; (2) ביום הקובע היה תושב אותו אזור קלפי ונמסרה על כך הודעה לפי פקודת מרשם התושבים, תשי"ט—1949.⁸
13. לא יאוחר מהיום ה־101 שלפני יום הבחירות יפרסם השר ברשומות, ובכל העתונים היומיים שהופיעו בתחום המדינה ברציפות במשך 12 החודשים שלפני אותו יום, הודעה על המועד להגשת בקשות לרישום בנספח; ההודעה תכלול גם את הוראות סעיף 12.
14. מהיום ה־100 עד ליום ה־95 שלפני יום הבחירות רשאי כל אדם הזכאי להיכלל בנספח להגיש בכל רשות מקומית שבה מתקיימות בחירות בקשה כאמור בסעיף 13 למי שנתמנה לכך על ידי השר; השר יקבע בתקנות את סדרי הגשת הבקשות.
15. השר יכריע בבקשות שהוגשו לפי סעיף 14 ויודיע את החלטתו בכתב למבקש לא יאוחר מהיום ה־80 שלפני יום הבחירות.

⁷ ס"ח תשכ"ב, עמ' 120.

⁸ ס"ח תשי"ט, עמ' 24.

⁹ ע"ר תשי"ט, תוס' א' מס' 48, עמ' 164.

16. לא יאוחר מהיום ה־80 שלפני יום הבחירות ימסור השר למועצה רשימה של שמות הבוחרים שהחליט לכלול בנספח כתוצאה מבקשות שהוגשו לפי סעיף 14.
17. מי שהגיש בקשה לפי סעיף 14 רשאי, עד היום ה־75 שלפני יום הבחירות, לערער לפני בית המשפט המחוזי על החלטת השר לפי סעיף 15 או על שלא קיבל הודעה על החלטת השר; וכל חבר מועצה פלונית רשאי לערער כאמור על החלטת השר לכלול שם של בוחר בנספח של אזור קלפי שבתחום אותה מועצה.
18. ערעור לפי סעיף 17 יוגש לבית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו נמצא אזור הקלפי אשר בנספח שלו דרש המבקש לכלול את שמו.
19. חובת ההוכחה לטענותיו – על המערער; כל רשות מרשויות המדינה וכל רשות מקומית חייבות לתת, ללא אגרה, כל תעודה וכל אישור הדרושים לצורך ערעור כזה.
20. ערעור לפי סעיף 17 פטור מאגרות בית משפט וממס בולים על יפוי כוח.
21. בית המשפט המחוזי ידון בערעור בשופט אחד. פסק דינו יהיה סופי, אין לערער עליו; פסק הדין יינתן ויימסר לשר לא יאוחר מהיום ה־65 שלפני יום הבחירות.
22. שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לדיון בערעורים לפי סעיף 17, לרבות הגשת ערעור, צירוף בעלי דין, איחוד ערעורים ומסירת הזמנות ומסמכים אחרים.
23. עד היום ה־50 שלפני יום הבחירות יכין השר את הנספחים בהתאם להחלטותיו לפי סעיף 15 ולפסקי דין לפי סעיף 21.

מסירת רשימה למועצה

ערעור

שיפוט מקומי לערעורים

ראיות

פטור מאגרות וממס

חרכב בית המשפט ופסק הדין

תקנות סדרי דין

הכנת הנספחים

פרק ג': הכנת הבחירות

24. (א) לא יאוחר מ־60 יום לפני יום הבחירות תבחר המועצה ועדת בחירות שתהא מורכבת מנציגי הסיעות המיוצגות במועצה והם בעלי זכות בחירה באותה רשות מקומית; מספר נציגי כל סיעה בוועדה כמספרם במועצה; כן תבחר המועצה אחד מחברי הועדה להיות יושב ראש.
- (ב) כל סיעה תגיש לראש המועצה, לא יאוחר מהיום ה־65 שלפני יום הבחירות, רשימה של נציגייה בוועדת הבחירות ושל ממלאי מקומם, על שמות משפחותיהם, שמותיהם הפרטיים ומעניהם.
- (ג) ראש המועצה יודיע לשר על בחירת ועדת הבחירות, שמות חבריה ומעניהם, לא יאוחר מ־58 ימים לפני יום הבחירות.
- (ד) לא הוקמה ועדת בחירות תוך המועד שנקבע בסעיף קטן (א), ימנה אותה השר לא יאוחר מ־50 יום לפני יום הבחירות.
- (ה) ועדת הבחירות מוסמכת לפעול אף אם מספר חבריה אינו שלם.
- (ו) לכל חבר ועדת הבחירות יהיה ממלא מקום קבוע.
25. (א) שמות הסיעות של המועצה היוצאת, מספר חבריה של כל סיעה ושמותיהם של באי־כוחה ושל ממלאי מקומם יאושרו, לענין חוק זה, על ידי המועצה, לא יאוחר מהיום ה־66 לפני יום הבחירות.
- (ב) כל סיעה רשאית בכל עת, על ידי הודעה בכתב לראש הרשות, המקומית ולפקיד הבחירות שנתמנה לפי סעיף 29, להחליף את באי־כוחה ואת ממלא מקומו.

בחירת ועדת הבחירות והרכבה

קביעת סיעות המועצה

(ג) השתנה הרכבה הסייעתי של המועצה היוצאת המועצה אישרה את השינוי לפני הרכבתה של ועדת הבחירות. יהיה הרכבה הסייעתי של הועדה לפי הרכבה הסייעתי של המועצה בשעת הרכבתה; חל שינוי כזה ואושר כאמור אחרי הרכבתה של הועדה, לא יביא השינוי לידי שינוי הרכב הועדה, אולם סיעה שאין לה בה נציגות, יהיה לה בה חבר אחד בדעה מיעצת.

(ד) לענין רשימות המועמדים יובא בחשבון כל שינוי בהרכבה הסייעתי של המועצה שחל ואושר כאמור עד יומיים לפני תום המועד להגשת רשימות אלה.

ועדת בחירות
ממונה

26. ברשות מקומית שבה אינה מכהנת מועצה נבחרת ימנה השר, לא יאוחר מ־60 יום לפני יום הבחירות, ועדת בחירות שמספר החברים בה כמספר חברי המועצה העומדת לבחירה, והיא תורכב לאחר התייעצות עם גופים המייצגים, לדעת השר, את תושבי המקום ובהתחשב ככל האפשר בתוצאות הבחירות האחרונות לכנסת בתחומי אותה רשות מקומית.

ועדת בחירות
שאינה פועלת
כראוי

27. (א) ועדת בחירות שאינה ממלאת את תפקידה כראוי באופן שלדעת השר קיים חשש שהבחירות לא ייערכו במועדן, רשאי השר להתרות בה; לא שעתה ועדת הבחירות לאתראה, רשאי השר, לאחר זמן סביר ממתן האתראה, לפטרה ולמנות ועדה אחרת במקומה; הרכב הועדה החדשה אינו חייב להיות כהרכבה הסייעתי של המועצה.

(ב) השר רשאי לצוות שועדת בחירות שנתמנתה על ידו כאמור בסעיף קטן (א) תשלים את העבודה שהתחילה בה הועדה הקודמת.

מנין ריב וכו'

28. (א) המנין החוקי בישיבה של ועדת הבחירות יהיה שליש מחברי הועדה וביניהם היושב ראש, ובלבד שכל חברי הועדה הוזמנו בכתב לפחות 24 שעות מראש; לא נוכח מנין כזה כעבור שעה מן הזמן שנקבע להתחלת הישיבה, תהיה הישיבה חוקית בכל מספר של נוכחים והזקן שבהם ימלא את תפקידי יושב ראש הועדה עד בואו של היושב ראש.

(ב) החלטות הועדה יתקבלו ברוב קולות המשתתפים בהצבעה; היו הדעות שקולות, יכריע יושב ראש הישיבה.

(ג) לישיבות של ועדת הבחירות יוזמנו להשתתף בזכות דעה מיעצת נציג אחד של כל רשימת מועמדים שאושרה ושאינה מיוצגת בוועדה.

פקיד הבחירות

29. השר ימנה פקיד בחירות לרשות מקומית בה עומדים לקיים בחירות; המינוי יפורסם ברשומות.

מסירת פנקס
הבוחרים

30. (א) לא יאוחר מ־45 ימים לפני יום הבחירות ימסור השר לפקיד הבחירות שני עותקים מפנקס הבוחרים לרשות המקומית לצורך מסירתם לוועדות הקלפי כאמור בסעיף 53(1).

(ב) פקיד הבחירות ימסור לבא-כוחה של כל רשימת מועמדים שאושרה כדין עותק אחד של פנקס בוחרים, תוך 4 ימים מיום האישור.

מקומות קלפי

31. (א) לכל אזור קלפי יקבע פקיד הבחירות, בהסכמת ועדת הבחירות, מקום קלפי אחד; הקלפי תעמוד בתחום אזור הקלפי אם לא החליט פקיד הבחירות, בהסכמת ועדת הבחירות, על מקום אחר בשים לב לנסיבות שבאזור; מקום הקלפי ייקבע, ככל האפשר, תוך מגמה להקטין את המרחק בין הקלפי לבין מקום המגורים של הזכאים לבחור בה.

(ב) מקום קלפי לא יהיה כמועדון מסלגתי או במקום המשמש בקביעות תפילה; לא ייקבע מקום קלפי במוסד ציבורי-פוליטי אלא אם הסכימו לכך כל חברי ועדת הבחירות.

(ג) מתקיימות הבחירות למועצה ביום שבו מתקיימות הבחירות לכנסת, יהיו מקומות הקלפי לצורך הבחירות למועצה במקומות הקלפי שנקבעו לצורך הבחירות לכנסת, ובלבד שלא יוצבו שתי הקלפיות בחדר אחד; לא ניתנה הוראה זו לביצוע במקום פלוני, או היו נסיבות אחרות שהצדיקו זאת, ייקבע מקום קלפי אחר לפי הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב).

ועדות קלפי

32. (א) מספר חבריה והרכבה הסייעתי של כל ועדת קלפי ייקבעו על ידי ועדת הבחירות מבין כל הסייעות המיוצגות בוועדת הבחירות, ובלבד שבכל ועדת קלפי יהיו מיוצגות לא פחות משלוש סיעות. במידה וישנן, ובאופן שיוכטח ייצוג הולם בכל ועדות הקלפי לסייעות המועצה שאינן מיוצגות בוועדת ההנהלה.

(ב) נקבע מספר חבריה והרכבה הסייעתי של ועדת קלפי כאמור בסעיף קטן (א) וסיעה לא הודיעה לוועדת הבחירות את שם נציגה בוועדת קלפי תוך תקופה סבירה שנקבעה על ידי ועדת הבחירות, תורכב ועדת הקלפי בלא נציג אותה סיעה.

(ג) ועדת הבחירות תמנה את ועדות הקלפי בהתאם להוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) לא יאוחר מהיום ה-14 שלפני יום הבחירות.

(ד) לכל חבר של ועדת קלפי יכול שיהיו שלושה ממלאי מקום קבועים שיתמנו על ידי ועדת הבחירות.

(ה) ועדת הבחירות תמנה לכל ועדת קלפי, מבין חברי אותה ועדה, יושב ראש וסגן יושב ראש.

(ו) לא מינתה ועדת בחירות ועדות קלפי כאמור בסעיף קטן (ג), ימנה פקיד הבחירות את חברי ועדות הקלפי, את היושבי-ראש שלהן ואת סגניהם; על מינויים אלה לא יחולו הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ה).

33. כל סיעה רשאית להחליף את נציגיה בוועדת הבחירות ואת ממלאי מקומם על ידי מתן הודעה של בא-כוחה לראש הרשות המקומית ולפקיד הבחירות, וכל סיעה רשאית להחליף את נציגה בוועדת קלפי ואת ממלא מקומו על ידי מתן הודעה בדרך שתיקבע בתקנות.

חילופי גברי

34. (א) המנין החוקי בישיבת ועדת קלפי יהיה מחצית מחבריה וביניהם היושב ראש או סגנו, ובלבד שכל חברי הוועדה הוזמנו לישיבה כראוי; לא נוכח מנין כזה כעבור שעה ממועד הישיבה או ממועד פתיחת הקלפי, תהיה הישיבה חוקית בכל מספר של נוכחים, ובהעדר היושב ראש או סגנו ימלא הזקן שבחברי ועדת הקלפי הנוכחים את תפקיד היושב ראש עד שבא היושב ראש או סגנו; נוכח חבר אחד בלבד, יפעל הוא כוועדת הקלפי והפרוטוקול שייחתם על ידיו לא יהיה טעון חתימה נוספת.

מנין חוקי בוועדת קלפי רוב וכו'

(ב) החלטות של ועדת קלפי יתקבלו ברוב קולות של המשתתפים בהצבעה; היו הדעות שקולות, יכריע יושב ראש הישיבה.

(ג) בהעדר היושב ראש של ועדת קלפי ימלא סגנו את מקומו.

(ד) ממלא מקום של חבר ועדת קלפי רשאי להשתתף בישיבות הוועדה בתורת חבר בהעדרו של חבר הוועדה.

(ה) בישיבות של ועדת קלפי רשאים להיות נוכחים, כמשקפים בלבד, נציג אחד של כל רשימת מועמדים שאושרה כדין ושאינה מיוצגת בוועדה.

פרק ד' : רשימות מועמדים

35. (א) רשאיות להגיש רשימת מועמדים כל קבוצת בוחרים המונה 200 איש או שני אחוזים ממספר הבוחרים שבפנקס הבחורים, הכל לפי המספר הקטן יותר, וכן כל סיעה של הכנסת וכל סיעה של המועצה היוצאת.

רשימות מועמדים

(ב) רשימת מועמדים תכיל שמות של זכאים להיבחר שהסכימו להכללת שמם ברשימה; מספר המועמדים לא יפחת משליש מספר חברי המועצה העומדת לבחירה ולא יהיה יותר מכפל אותו מספר; השמות יהיו מסומנים כל אחד במספר סידורי; הרשימה תפרט ביחס לכל מועמד את הפרטים שייקבעו בתקנות.

(ג) רשימת מועמדים המוגשת על ידי קבוצת בוחרים תיחתם בידי המגישים על גבי טופס שנקבע בתקנות כשכל הפרטים ממולאים כראוי וכינוי הרשימה ושמות מועמדיה מפורשים כסדרם; אל הרשימה יצורף תצהיר של בא-כוח הרשימה לפי סעיף 37 לפקודת העדות¹⁰ המאמת את כל החתימות; בלא תצהיר כאמור לא תקובל הרשימה.

(ד) מי שחתם על יותר מרשימת מועמדים אחת – חתימותיו בטלות.

(ה) מי שחתם על רשימת מועמדים לא יוכל לחזור בו מחתימתו; מותו לא יפסול את חתימתו.

(ו) הוגשה רשימת מועמדים על ידי קבוצת בוחרים, כל החתימות אחרי 250 הראשונות לא יתחשבו בהן לצורך סעיף זה.

(ז) רשימת מועמדים המוגשת על ידי סיעה של הכנסת או סיעה של המועצה היוצאת, תיחתם בידי בא כוח הסיעה או ממלא מקומו; רשימת מועמדים המוגשת במשותף על ידי שתי סיעות או יותר של הכנסת או של המועצה היוצאת תיחתם בידי בא-כוחן של כל אותן הסיעות או ממלאי מקומם.

(ח) רשימת מועמדים, בצירוף הסכמת המועמדים בכתב או במברק, תוגש לפקיד הבחירות לא יאוחר מהיום ה-33 לפני יום הבחירות; ימי ההגשה, שעוניה ומקומה ייקבעו בתקנות.

(ט) עם קבלת רשימת מועמדים יאשר פקיד הבחירות בכתב את הגשתה, בציון היום והשעה.

36. שמות הסיעות של הכנסת והשמות של בא כוחה של כל סיעה וממלא מקומו יהיו, לענין חוק זה, כפי שנקבעו לפי חוק הבחירות לכנסת, תשי"ט-1959¹¹, במידה שנקבעו.

37. אדם יוכל להיות מועמד ברשימת מועמדים אחת בלבד; מי שהסכים להכללת שמו בשתי רשימות מועמדים או יותר, ימחקו פקיד הבחירות את שמו מכל הרשימות.

38. המגישים רשימת מועמדים רשאים לציין בה שני אנשים, אחד כבא כוח הרשימה ואחד כממלא מקומו; באין ציון כזה יראו את האדם החתום ראשון למגישים כבא כוח הרשימה, ואת השני – כממלא מקומו.

39. (א) כל רשימת מועמדים תישא כינוי עם אות או עם שתי אותיות שונות של האלף-בית העברי, להבדילה מרשימות מועמדים אחרות, ובלבד שהכינוי והאות או שתי האותיות לא יהיו עלולים להטעות.

(ב) סיעה מסיעות הכנסת או המועצה היוצאת, זכות עדיפות לה, אם רצונה בכך, לסמן את רשימתה בכינוי או באות או בשתי האותיות שבהם היתה מסומנת רשימת המועמדים שלה בבחירות לכנסת או למועצה היוצאת; שתי סיעות או יותר של הכנסת או של המועצה היוצאת, בין שהתאחדו לסיעה אחת ובין אם לאו, שהגישו רשימת מועמדים אחת, זכות עדיפות להן, אם רצונן בכך, לסמן את רשימתן בכינויים, באות אחת או שתיים מבין האותיות שבהם היו מסומנות רשימות המועמדים שלהן בבחירות לכנסת או למועצה היוצאת.

¹⁰ חוקי א"י, כרך א', פרק נ"ד, עמ' 650; ס"ח תשט"ז, עמ' 10.

¹¹ ס"ח תשי"ט, עמ' 114.

(ג) לא תישא רשימת מועמדים את הכינוי, את האות או את צירוף שתי האותיות שבהם היתה מסומנת רשימת מועמדים של סיעה מסיעות הכנסת או המועצה היוצאת, אלא בהסכמתו בכתב של בא כוח אותה סיעה; ואם התאחדה אותה סיעה עם סיעה אחרת של הכנסת או של המועצה היוצאת – בהסכמתו בכתב של בא כוח הסיעה המאוחדת.

(ד) בכפוף להוראות הסעיפים הקטנים (א) עד (ג), מי שהקדים להגיש רשימתו, זכותו לבחור כינוי ואות או שתי אותיות – קודמת.

(ה) רשימת מועמדים שלא ניתנו לה כינוי או אות על ידי מגישה, יתן לה סקיד הבחירות, בכפוף להוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג), כינוי ואות או שתי אותיות.

40. הוגשה רשימת מועמדים שלא בהתאם לפרק זה, יודיע סקיד הבחירות, לא יאוחר מהיום ה־26 שלפני יום הבחירות, לבא־כוח הרשימה ולממלא מקומו על הליקוי, והם רשאים לתקן את הליקוי לא יאוחר מהיום ה־23 שלפני יום הבחירות; היה בין החותמים על רשימת מועמדים מי שלא היה זכאי לבחור, ייחשב הדבר לליקוי, אולם מספר בלתי מספיק של חותמים פוסל את הרשימה.

תיקון רשימות המועמדים

41. רשימת מועמדים שהוגשה כהלכה או שתוקנה לפי סעיף 40, יאשר אותה סקיד הבחירות, לאחר התייעצות עם ועדת הבחירות, ויודיע על כך לא יאוחר מהיום ה־20 שלפני יום הבחירות לבא־כוח הרשימה, לממלא מקומו ולועדת הבחירות.

אישור של רשימות המועמדים

42. (א) סירב סקיד הבחירות לאשר רשימת מועמדים כולה או אחד משמות המועמדים או את הכינוי או את האות של הרשימה, יודיע על כך בכתב בצירוף נימוקיו, לא יאוחר מהיום ה־20 לפני יום הבחירות, לבא־כוח הרשימה ולממלא מקומו, והם רשאים לערער על הסירוב, לא יאוחר מהיום ה־17 שלפני יום הבחירות, בפני בית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו נמצא תחום הרשות המקומית.

ערער

(ב) חבר ועדת הבחירות רשאי לערער, לא יאוחר מהיום ה־17 שלפני יום הבחירות, על אישור רשימת מועמדים על ידי סקיד הבחירות.

(ג) בערעור לפי סעיף זה ידון בית המשפט המחוזי בשופט אחד ופסק דינו יהיה סופי; פסק הדין יימסר לסקיד הבחירות לא יאוחר מהיום ה־12 שלפני יום הבחירות.

43. (א) מועמד יכול להתפטר בכל עת; ההתפטרות תוגש לידי סקיד הבחירות בכתב על ידי המועמד בעצמו או, מחוץ לארץ, תישלח על ידיו במברק או במסמך אחר מאושר על ידי קונסול ישראלי או על ידי נוטריון.

התפטרות מועמד

(ב) התפטר או נפטר מועמד אחרי פרסום רשימת המועמדים ולפני יום הבחירות, יפרסם סקיד הבחירות הודעה על כך בתחום הרשות המקומית.

44. היה מספר המועמדים שהוצעו כדין פחות ממספר חברי המועצה העומדת לבחירה, יודיע זאת סקיד הבחירות לשר והשר רשאי להפחית את מספר חברי המועצה כדי מספר המועמדים שהוצעו, ובלבד שמספר המועמדים אינו פחות ממחצית מספר חברי המועצה העומדת לבחירה.

הפחתת מספר חברי המועצה העומדת לבחירה

45. (א) רשימות מועמדים רשאיות להתקשר ביניהן לשם חלוקת המנדטים, אך אין רשימה רשאית להתקשר אלא עם רשימה אחת בלבד, ואין תוצאה להתקשרות אלא זו הקבועה בסעיף 68.

התקשרות בין רשימות מועמדים

(ב) על התקשרות של רשימות מועמדים יש למסור לפקיד הבחירות הודעה בכתב חתומה על ידי באי-כוח שתי הרשימות או ממלאי מקומם לפחות 10 ימים לפני יום הבחירות.

(ג) רשימות מועמדים שהתקשרו ביניהן לשם חלוקת המנדטים רשאיות לבטל קשר זה על ידי מסירת הודעה בכתב חתומה על ידי באי-כוח שתי הרשימות או ממלאי מקומם לא יאוחר מ-8 ימים לפני יום הבחירות.

פרק ה': הצבעה וספירת הקולות

46. אושרה רשימת מועמדים אחת בלבד, יכריז פקיד הבחירות, על דעת ועדת הבחירות, ביום הבחירות, על מספר המועמדים מתוך אותה רשימה השווה למספר חברי המועצה העומדת לבחירה, ולפי סדרם ברשימה, כעל האנשים שנבחרו חברי המועצה, ויפרסם הודעה על כך ברשומות.
47. אושרה יותר מרשימת מועמדים אחת, יקוימו בחירות בקלפי לפי הוראות סרק זה.
48. לא פחות מ-6 ימים לפני יום הבחירות יפרסם פקיד הבחירות הודעה במקום ובצורה שיקבע בהסכמת ועדת הבחירות, ובה יצויינו:
- (1) יום הבחירות;
  - (2) שעות הצבעה;
  - (3) מקומות הקלפי, המספרים בהם סומנו ותחומו של כל אזור קלפי;
  - (4) רשימות המועמדים, כינוייהן ואותיותיהן כפי שאושרו על ידיו או על ידי בית המשפט המחוזי, וכן שמותיהם ומעניהם של באי כוח הרשימות וממלאי מקומם;
  - (5) ההתקשרויות בין הרשימות.
49. חל שינוי באחד הענינים האמורים בסעיף 48 לפני יום הבחירות או ביום הבחירות, יפרסם פקיד הבחירות מיד הודעה על כך.
50. (א) מעטפות הצבעה יהיו אטומות ובצורה אחידה שקבע השר בתקנות; סמוך לבחירות יספק השר לכל מועצה, על חשבונה, כמות מספקת של מעטפות הצבעה.
- (ב) פקיד הבחירות יקבע סימן מיוחד שיוטבע על מעטפות הצבעה.
51. (א) פתקי הצבעה יציינו בדפוס את האות, או הכינוי והאות, של הרשימה, ותו לא; צורת הפתק וההדפסה ייקבעו על ידי השר בתקנות.
- (ב) רשימת מועמדים רשאית להוסיף לאות הרשימה ולכינויה העבריים את האות ואת הכינוי הערביים שפקיד הבחירות בהסכמת ועדת הבחירות אישר כמקבילים לאות ולכינוי העבריים, והבחור רשאי להשתמש בפתק הצבעה בעברית בלבד או בעברית עם תרגום לערבית.
- (ג) פקיד הבחירות יודיע בכתב לבאי-כוח רשימות המועמדים ולממלאי מקומם, לפחות 14 יום לפני יום הבחירות, על הצורה שנקבעה לפתקי הצבעה לפי סעיף קטן (א).
- (ד) באי-כוח הרשימות יספקו לפקיד הבחירות פתקי הצבעה של רשימותיהם, בצורה שנקבעה, לא יאוחר מ-3 ימים לפני יום הבחירות.

52. המועצה תכין קלפיות כפי שיקבע השר בתקנות; כל קלפי תצוייד במנועול שאושר על ידי השר; הקלפי תהיה עשויה כך שאפשר להכניס לתוכה מעטפות הצבעה אך אי אפשר להוציאן מתוכה אלא בהסרת מנועולה.
53. לא יאוחר מיומיים לפני יום הבחירות ימסור פקיד הבחירות לכל ועדת קלפי –
- (1) רשימת הבוחרים והנספח הכוללים את שמות הבוחרים הרשאים להצביע באותה קלפי, בשני עותקים;
- (2) קלפי ומנועול;
- (3) פתקי הצבעה לכל רשימה, פתקים ריקים ומעטפות הצבעה מסומנות כאמור בסעיף 50 (ב), הכל בכמויות שקבע השר בתקנות.
54. (א) פקיד הבחירות יציג במקום בולט בכל מקום קלפי –
- (1) מודעה המכילה את כל רשימות המועמדים, כינוייהן והאותיות בהן סומנו;
- (2) מודעה המציינת את הוראות סעיף 63 בדבר קולות פסולים.
- (ב) עותק נוסף של המודעה המציינת את הוראות סעיף 63 יוצג גם בתא ההצבעה.
55. (א) מקום הקלפי יהיה פתוח להצבעה ביום הבחירות ללא הפסקה מ־7 בבוקר עד 12 בלילה, אך ברשות מקומית שמספר הזכאים להצביע בה אינו עולה על 350, יהיה מקום הקלפי פתוח מ־7 בבוקר עד 9 בלילה; מקום הקלפי ייסגר לפני השעות האמורות אם כבר הצביעו כל הזכאים להצביע בו.
- (ב) מי שהגיע למקום הקלפי תוך שעות ההצבעה, זכאי להצביע גם אם נתעככה הצבעתו עד אחרי גמר שעות ההצבעה.
56. בעת הצגת הקלפי, בשעות ההצבעה ובשעת ספירת הקולות לא יימצא אדם במקום הקלפי זולת חברי ועדת הקלפי, משקיפים כאמור בסעיף 34(ה), חברי ועדת הבחירות, נציגי רשימות מועמדים כאמור בסעיף 28(ג), פקיד הבחירות, השר או בא־כוחו, שוטרים הדרושים לדעת ועדת הקלפי לשמירת הסדר ובוחרים שהותרו להיכנס לשם הצבעה.
57. לפני שהתחילה ההצבעה, יציג יושב ראש ועדת הקלפי לעיני האנשים המצויים במקום הקלפי את הקלפי כשהיא פתוחה וריקה; אחד כך ינעל אותה כמעמדם ויתמנה באופן שלא תהא ניתנת לפתיחה אלא כשבירת החותמת והמנועול.
58. יושב ראש ועדת הקלפי יהיה אחראי להסדרת הכניסה של הבוחרים אל מקום הקלפי לשם הצבעה וכן לסדר במקום הקלפי.
59. (א) יושב ראש ועדת הקלפי רשאי להרחיק כל אדם המתנהג במקום קלפי שלא כשורה או שאינו מציית להוראותיו, ואותו אדם לא יוחזר למקום בלא רשותו של היושב ראש; אך אין להשתמש בכוח זה כדי למנוע בוחר הזכאי להצביע מלהשתמש בזכותו זו.
- (ב) הוראת סעיף קטן (א) לא תחול על חבר ועדת הקלפי.
60. (א) הרוצה להצביע חייב לזהות את עצמו לפני ועדת הקלפי.
- (ב) כאמצעי זיהוי ישמשו אך ורק פנקס זיהוי שניתן לפי תקנות־שעת־חירום (רישום תושבים), תש״ח–1948¹², או תעודת זהות שניתנה לפי סקודת מרשם התושבים, תש״ט–1949.
- (ג) מי שהצביע תכביע ועדת הקלפי בפנקס הזיהוי או בתעודת הזהות שלו חותמת המעידה שהצביע, תגב את הפנקס או התעודה, ותחוק את שם המצביע מרשימת הבוחרים.

¹² ע״ר תש״ח, תוס׳ בי׳ מס׳ 16, עמ׳ 77.

61. (א) וכך מצביעים: כתא המסתיר את הבוחר מעיני זולתו נותן הבוחר פתק הצבעה לתוך מעטפה שניתנה לו על ידי ועדת הקלפי, ואת המעטפה הוא מטיל לעיני ועדת הקלפי לתוך הקלפי.
- (ב) מי שמחמת מחלה או מום אינו מסוגל להצביע לבדו, רשאי להביא אתו אדם אחר כדי שיעזור לו בהצבעה.
- (ג) במקום פתק מודפס כהתאם להוראות סעיף 51, יכול לשמש להצבעה גם פתק ריק שצורתו נקבעה על ידי השר בתקנות ושעליו מסומנים בכתב יד אות הרשימה או האות עם הכינוי, ותו לא; כל בוחר רשאי לקבל מועדת הקלפי פתק ריק.
62. (א) ספירת הקולות תהיה בכל מקום קלפי על ידי ועדת הקלפי מיד אחרי גמר ההצבעה.
- (ב) בפתק הצבעה שיש עליו אות של אחת מרשימות המועמדים עם כינוי שונה מן הכינוי שאושר לפי חוק זה לאותה רשימה – ייחשב הקול על פי האות.
63. (א) פתק הצבעה הנמצא במעטפה שאינה נושאת סימן כאמור בסעיף 50 (ב) – הקול פסול.
- (ב) נמצאו במעטפה יותר מפתק הצבעה אחד או פתק שאינו מתאים להוראות סעיף 51 או סעיף 61 (ג) – הקול פסול.
- (ג) פתק הצבעה שהוסף עליו סימן כלשהו העשוי לזהות את המצביע – הקול פסול.
- (ד) נמצא במעטפת הצבעה דבר כל שהוא זולת פתק הצבעה – הקול פסול.
64. (א) ועדת הקלפי תערוך פרוטוקול, בטופס שייקבע בתקנות, על פתיחת הקלפי ועל ספירת הקולות, ותעביר מיד את הפרוטוקול עם כל חומר ההצבעה לפקיד הבחירות.
- (ב) פרוטוקול של ועדת קלפי ייחתם על ידי חברי הועדה; כל אחד מחברי הועדה וכל משקיף וכל חבר של ועדת הבחירות רשאי להוסיף בפרוטוקול את הערותיו; לא חתם חבר ועדת הקלפי על הפרוטוקול, לא ייפגם הפרוטוקול בשל כך.
65. פקיד הבחירות יבדוק, יחד עם ועדת הבחירות ובפני באי כוח הרשימות או ממלאי מקומם, את הפרוטוקולים שהועברו אליו לפי סעיף 64 מיד אחרי קבלתם, וכן – אם יראה צורך בכך – גם את יתר הניירות שהועברו אליו לפי הסעיף האמור, ומנין הקולות יסוכם.
66. (א) פקיד הבחירות ינהל פרוטוקול, בטופס שייקבע בתקנות, על הבדיקה והסיכום של מנין הקולות כאמור בסעיף 65, ועל חלוקת המנדטים וקביעת חברי המועצה בהתאם לסעיפים 67 עד 69.
- (ב) הפרוטוקול ייערך בשני עותקים; עותק אחד ימסור פקיד הבחירות לשר, והשני – למזכיר המועצה.
- (ג) כל חבר ועדת הבחירות ובא-כוח כל רשימת מועמדים או ממלא מקומו יחתמו על הפרוטוקול; היו מהם שלא חתמו, לא ייפגם הפרוטוקול בשל כך.

פרק ו': תוצאות הבחירות

67. וכך תיערך חלוקת המנדטים:

- (1) המספר הכולל של הקולות הכשרים שניתנו בבחירות יחולק למספר חברי המועצה העומדת לבחירה והמספר השלם היוצא מחילוק זה יהיה "המכסה";
- (2) בחלוקת המנדטים ישתתפו רק רשימות המועמדים שקיבלו, כל אחת, קולות כשרים במספר שאינו פחות מ-75% מהמכסה (להלן – הרשימות המשתתפות);
- (3) סך כל הקולות הכשרים של הרשימות המשתתפות יחולק למספר חברי המועצה העומדת לבחירה והמספר השלם היוצא מחילוק זה יהיה "המודד";
- (4) כל רשימה משתתפת תזכה במספר מנדטים כמספר השלם היוצא מחילוק קולותיה הכשרים למודד;
- (5) לכל רשימה משתתפת ייקבע "עודף קולות" על ידי שינוכה, ממספר קולותיה הכשרים, המספר היוצא מהכפלת המודד במספר המנדטים שזכתה בו לפי פסקה (4);
- (6) הרשימות המשתתפות יהיו זכאיות לקבל כל אחת מנדט אחד נוסף מן המנדטים שנשארו אחרי חלוקתם לפי פסקה (4) ולפי תור גודלם של עודפי קולותיהן;
- (7) היו לשתי רשימות או יותר עודפי קולות שווים ולא נשארו מנדטים לכולן, יכריע ביניהן סקיד הבחירות על פי גורל.

חלוקת המנדטים

68. (א) שתי רשימות מועמדים שהתקשרו ביניהן בהסכם בדבר חלוקת המנדטים כאמור בסעיף 45 (א) ייחשבו, לענין סעיף 67 (4) עד (7), כרשימה אחת בעלת מספר הקולות הכשרים שקיבלו שתיהן יחד ובעלת המנדטים שזכו בהם שתיהן יחד, ובלבד שכל אחת מהן בפני עצמה קיבלה את מספר הקולות האמור בסעיף 67 (2).
- (ב) המנדטים שזכו בהם שתי הרשימות הקשורות יחולקו ביניהן לפי שיטת החלוקה הקבועה בסעיף 67 לגבי חלוקת כל המנדטים בין כל הרשימות.

התקשרות בדבר חלוקת מנדטים

69. רשימת מועמדים שזכתה במנדטים, יהיו האנשים ששמותיהם נקובים בראש הרשימה, בזה אחר זה, חברי המועצה.

קביעת חברי המועצה

70. זכתה רשימת מועמדים במספר מנדטים העולה על מספר המועמדים שבה, ימנה השר, על פי הצעת ארגון הציבור שמטעמו הוגשה רשימת המועמדים, ומכין אנשים הזכאים להיבחר חברי מועצה, חברי מועצה כדי מספר המנדטים שזכתה בו הרשימה כאמור; באין ארגון כזה, ייעשה המינוי בהתחשב עם רצונם של האנשים שהשר רואה אותם כנציגיו של אותו ציבור.

מנדטים פנויים

71. (א) מיד לאחר עריכת הפרוטוקול לפי סעיף 66 יפרסם סקיד הבחירות ברשומות הודעה על תוצאות הבחירות שתפרט –

פרסום תוצאות הבחירות

- (1) את כינוייהן ואותיותיהן של רשימות המועמדים שאושרו ואת ההתקשרויות בין רשימות המועמדים;
- (2) את המספר הכולל של הבוחרים שהצביעו בתחום הרשות המקומית;
- (3) את המספר הכולל של הקולות הכשרים שניתנו בבחירות;

- (4) את המספר הכולל של הקולות שנמצאו סטולים;
- (5) את מספר הקולות הכשרים שניתנו לכל אחת מרשימות המועמדים;
- (6) את מספר המנדטים שבהם זכתה כל אחת מרשימות המועמדים;
- (7) את שמות האנשים שנבחרו חברי המועצה מכל רשימה ורשימה.
- (ב) בכפוף להוראות סעיף 72 תהיה הודעה לפי סעיף זה ראייה חותכת לחלוקת המנדטים ולבחירת האנשים הנזכרים בהודעה.

72. (א) כל אדם שהיה זכאי לבחור למועצה פלונית רשאי להגיש ערעור לבית המשפט המחוזי שבתחום שיפוטו נמצא תחום הרשות המקומית על תוצאות הבחירות לאותה מועצה בטענה –

- (1) שהבחירות בקלפי מסויימת לא התנהלו כחוק והיתה עלולה להיות לדבר השפעה על תוצאות הבחירות;
- (2) שבהנהלת הבחירות או במהלכן היה פגם העלול להשפיע על תוצאות הבחירות, על מספר הקולות או על חלוקת המנדטים;
- (3) שהמנדטים לא חולקו כחוק.
- (ב) היועץ המשפטי לממשלה או בא-כוחו זכאי גם הוא להגיש ערעור בחירות כאמור בסעיף קטן (א).

- (ג) ערעור לפי סעיף זה יוגש תוך 14 יום מיום פרסום ההודעה על תוצאות הבחירות.
- (ד) ועדת הבחירות, פקיד הבחירות וכל אדם שמערערים על בחירתו, יהיו משיבים בערעור בחירות.
- (ה) ערעור בחירות יוגש ויתברר בצורת בקשה בדרך המרצה ולא ישולמו אגרות בית משפט בקשר אליו.

(ו) ערעור בחירות לא יעכב את המועצה הנבחרת מהיכנס לתפקידה.

73. (א) בית המשפט יסוק בערעור בחירות תוך שלושים יום מיום הגשתו, ופסק דינו יהיה סופי.

(ב) בערעור בחירות רשאי בית המשפט –

- (1) לבטל את הבחירות בכלל או באזור קלפי מסויים ולצוות על עריכתן שנית; אולם בית המשפט לא יבטל בחירות אלא אם נראה לו שהליקוי המשמש עילה לערעור עלול היה להשפיע על התוצאות;
- (2) להכריז – מיד או אחרי עריכתן של הבחירות שנית – שפלוגי לא נבחר חבר המועצה וכי אדם אחר נבחר.

(ג) פסק בית המשפט שהבחירות בטלות בכלל, יקיימו בחירות חדשות תוך שלושים יום מיום פסק הדין, במועד שיקבע השר; עד לאחר הבחירות החדשות יתנהלו עניני הרשות המקומית על ידי ועדה שתמונה על ידי השר; דין ועדה כזאת והיושב ראש שלה – כדין מועצה וראש רשות מקומית.

(ד) פסק בית המשפט שהבחירות באזור קלפי מסויים בטלות, יקיימו בחירות חדשות באותו אזור קלפי תוך שלושים יום מיום פסק הדין, במועד שיקבע השר; עד לאחר הבחירות החדשות כאמור תמשיך המועצה לכהן לפי ההרכב שפורסם בהתאם לסעיף 71.

פרק ז': תעמולת הבחירות

74. משעה 7 בערב לפני יום הבחירות ובכל יום הבחירות לא תהיה בתחום הרשות המקומית שבה מתקיימות הבחירות תעמולת בחירות על ידי אסיפות, תהלוכות, רמקולים או שידורים ברדיו.

איסור תהלוכות
וכו' ביום
הבחירות

75. (א) עובד המדינה, כולל עובד שירות התעסוקה, רשות הפיתוח וכן עובד של רשות מקומית, של הסוכנות היהודית או של הקרן הקיימת לישראל, אשר יש להם סמכות מינהלית, לרבות סמכות לפי תקנות ההגנה (שעת חרום), 1945¹³, או תפקיד שכרוך בו מגע עם קהל, לא יקחו חלק בתעמולת הבחירות בתחום רשות מקומית שבה מתקיימות בחירות.

תעמולת בחירות
על ידי עובדי
המדינה וחיילים

(ב) מתקיימות הבחירות למועצה ביום שבו מתקיימות גם הבחירות לכנסת, לא יקחו חלק העובדים המפורטים בסעיף קטן (א) בתעמולת הבחירות בשום רשות מקומית.

(ג) חיילים בשירות סדיר או בשירות מילואים פעיל לפי חוק שירות בטחון, תשי"ט—1959 [נוסח משולב]¹⁴, או בשירות קבע של צבא-הגנה-לישראל, לא יקחו חלק בתעמולת הבחירות.

(ד) בית משפט שהרשיע אדם בשל עכירה על הוראות סעיפים קטנים (א) או (ב), יורה, בנוסף על כל עונש, על השעייתו מעבודתו או ממילוי תפקידו, ללא תשלום, עד ליום הבחירות; אין בהוראה זו כדי למנוע העמדת אותו אדם לדין משמעתי.

76. חבר ועדת קלפי וממלא מקומו לא יקחו חלק בתעמולת הבחירות ביום הבחירות בתחום אזור הקלפי שאליו נתמנו.

תעמולת בחירות
על ידי חברי
ועדת קלפי

77. לא ידרוש ולא יקבל אדם, בעד השכרה של אולם לשם אסיפות בחירות, שכר העולה על השכר הממוצע שקיבל בשנה שקדמה לשנת הבחירות בעד השכרת אותו אולם למטרות דומות.

הגבלת שכר
אולמות

פרק ח': הוראות מיוחדות לבחירות בין חיילים

78. (א) חיילים בשירות סדיר או בשירות מילואים פעיל לפי חוק שירות בטחון, תשי"ט—1959 [נוסח משולב], או בשירות קבע של צבא-הגנה-לישראל (בפרק זה—חיילים), רשאים להצביע, בבחירות לכל המועצות כאמור בסעיף 4, בקלפיות מיוחדות לחיילים, שייקבעו על ידי השר לפי המלצת ראש המטה הכללי או בא-כוחו; מקומות הקלפי לחיילים יובאו לידיעת החיילים ושאר הנוגעים בדבר בדרך שיקבע שר הפנים לפי המלצת ראש המטה הכללי או בא-כוחו.

בחירות בקרב
חיילים

(ב) חייל הרוצה להצביע בקלפי לחיילים אינו מרותק לקלפי מסוימת.

79. שר הפנים יקבע, בהתייעצות עם שר הבטחון, הוראות בכל הנוגע לבחירות בקרב חיילים. הוראות אלה אינן טעונות פירוש ברשומות והן יובאו לידיעת החיילים ושאר הנוגעים בדבר בדרך שיקבע שר הפנים בהתייעצות עם שר הבטחון.

הוראות בדבר
בחירות בקרב
חיילים

80. (א) ההצבעה בקלפיות לחיילים תהיה בשעות שייקבעו בהוראות לפי סעיף 79.
(ב) בשעות ההצבעה לא יימצא אדם במקום קלפי לחיילים זולת חברי ועדת הקלפי, נציג ראש המטה הכללי או בא-כוחו, כוחרים שהותרו להיכנס לשם הצבעה, שר הפנים או בא-כוחו, וחיילים הדרושים לדעת ועדת הקלפי לשמירת הסדר.

הצבעה וועדות
קלפי

¹³ ע"ר 1945, תוס' 2 מס' 1442, עמ' 855.
¹⁴ סי"ח תשי"ט, עמ' 286.

(ג) חברי ועדות הקלפי יהיו כולם חיילים שדרגתם אינה גבוהה מדרגת סמל; החייל בעל הדרגה הגבוהה ביותר ישמש יושב ראש ועדת הקלפי; דרכי מינויים של חברי ועדות הקלפי ייקבעו בהוראות לפי סעיף 79.

81. (א) חייל הרוצה להצביע בקלפי לחיילים חייב לזהות את עצמו כאמור בסעיף 60 ונוסף לכך על ידי תעודת החייל שלו.

הצבעה של חיילים

(ב) חייל המצביע בקלפי לחיילים ישים את מעטפת הצבעה שלו לתוך מעטפה שניה, ועדת הקלפי תציין על פני המעטפה החיצונית את שם המצביע, את מספר רישומו (זהותו) במרשם התושבים, את שם הרשות המקומית המתאימה ופרטים אחרים שייקבעו בהוראות לפי סעיף 79.

82. (א) מיון המעטפות של אלה שהצביעו בקלפיות לחיילים והעברתן לועדות הבחירות שליד הרשויות המקומיות המתאימות יהיו בהתאם להוראות לפי סעיף 79.

מיון מעטפות של חיילים וספירת הקולות

(ב) בהגיע מעטפות החיילים לועדת הבחירות, תיגש הועדה ללא דיחוי לבדיקתן, כדי לברר אם החיילים, ששמותיהם רשומים על המעטפות החיצוניות, הם בעלי זכות לבחור למועצה ואם לא הצביעו בקלפיות האזרחיות.

(ג) עם סיום הבדיקה וגניזת המעטפות שגמצאו פסולות יופרדו מעטפות הצבעה מן המעטפות החיצוניות הכשרות, ולא יוחל בספירת הקולות אלא לאחר גניזת המעטפות החיצוניות.

(ד) במעמד בדיקת המעטפות של חיילים ומנין הקולות לא יימצא אדם זולת אלה: חברי ועדת הבחירות, סקיד הבחירות, באי-כוח רשימות המועמדים או ממלאי מקומם, השר או בא-כוחו ושוטרים הדרושים, לדעת ועדת הבחירות, לשמירת הסדר.

83. (א) ועדת הבחירות תנהל פרוטוקול, בטופס שייקבע בתקנות, על הבדיקה לפי סעיף 82 ועל מנין הקולות, ותמסור את הפרוטוקול לידי סקיד הבחירות.

פרוטוקול

(ב) כל חבר ועדת הבחירות ובא כוח כל רשימת מועמדים או ממלא מקומו יחתמו על הפרוטוקול; היו מהם שלא חתמו, לא ייפגם הפרוטוקול בשל כך.

84. בסיכום מנין הקולות לפי סעיף 65 יובאו בחשבון גם הקולות של חיילים, בהתאם לפרטים שבפרוטוקול לפי סעיף 83.

סיכום מנין הקולות

פרק ט': עבירות

85. המזייף רשימת בוחרים שנמסרה על ידי השר לפקיד הבחירות או שנמסרה על ידי סקיד הבחירות לועדת קלפי, או המשנה או המשמיד רשימה כזאת שלא כדין, דינו – מאסר שבע שנים או קנס 10,000 לירות; נעברה העבירה על ידי חבר של ועדת הבחירות, חבר ועדת קלפי או על ידי אדם הממונה על החזקת הרשימה או שמירתה או על קלפי, נציגי רשימות מועמדים כאמור בסעיף 28(ג), משקיפים כאמור בסעיף 34(ה), או על שמירת הסדר במקום הקלפי, דינו – מאסר ארבע עשרה שנה או קנס 10,000 לירות.

זיוף של

רשימות בוחרים

86. (א) (1) המפריע את המהלך הסדיר של הבחירות;

(2) המכין או המפיץ פתקי הצבעה שאינם בהתאם להוראות חוק זה;

(3) המפריע לבחור בהצבעה או המונע אותו מהצביע;

(4) המטפל בקלפי בלי רשות או המוציא קלפי מרשות הממונים עליה;

(5) המתערב בלי רשות בפתיחת קלפי או בספירת הקולות;

הפרעת בחירות

- (6) המשמיד, המלכלך, המעלים או הלוקח שלא כדין סחף הצבעה המצויה בתא ההצבעה במקום הקלפי, באופן העשוי להפריע להצבעה;
- (7) המשמיד, המעלים או הלוקח שלא כדין חומר הצבעה שיש להעבירו לפקיד הבחירות לפי סעיף 64;

דינו – מאסר שנתיים או קנס 2,500 לירות.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף זה על ידי חבר של ועדת הבחירות, נציג של רשימת מועמדים כאמור בסעיף 28(ג), משקיף כאמור בסעיף 34(ה), חבר ועדת קלפי או על ידי אדם הממונה על קלפי או על שמירת הסדר במקום הקלפי, דינו – מאסר חמש שנים או קנס 5,000 לירות.

87. יושב ראש ועדת קלפי הנוטש, לאחר גמר ספירת הקולות, את פרוטוקול ההצבעה ואת חומר ההצבעה האמורים בסעיף 64, דינו – מאסר חמש שנים או קנס 5,000 לירות.

בטישת חומר
הצבעה

88. (1) הנותן או המציע שוחד על מנת להשפיע על בוחר להצביע או להימנע מהצביע בכלל או בעד רשימת מועמדים מסויימת;

שחיתות ואיום

(2) המקבל או המסכים לקבל שוחד, לעצמו או לאדם אחר, כדי שיצביע או יימנע מהצביע בכלל או בעד רשימת מועמדים מסויימת;

(3) המאיים על בוחר בגרימת נזק, לו או לאדם אחר, אם הבוחר יצביע או יימנע מהצביע בכלל או בעד רשימת מועמדים מסויימת;

(4) המבטיח לבחור עבודה, אם יצביע או יימנע מהצביע בעד רשימת מועמדים מסויימת;

(5) המפטר או המאיים לפטר אדם מעבודה או המונע או המאיים למנוע ממנו לקבל עבודה כדי שיצביע או לא יצביע או משום שהצביע או לא הצביע בעד רשימת מועמדים מסויימת או משום שנמנע או לא נמנע מהצבעה, או כדי שיימנע או לא יימנע או משום שנמנע או לא נמנע מתעמולת בחירות, בכלל או בעד רשימת מועמדים מסויימת;

דינו – מאסר חמש שנים או קנס 5,000 לירות.

89. אין נפקא מינה בשוחד –

דרכי שוחד

(1) אם היה כסף, שווה כסף, שירות או טובת הנאה אחרת, למעט הובלת הבוחר בכלי רכב אל מקום הקלפי וממנו לצורך הצבעתו;

(2) אם היה בעד פעולה של הלוקח עצמו או בעד השפעתו על פעולת אדם אחר;

(3) אם ניתן מידי הנותן או באמצעות אדם אחר, אם ניתן לידי הלוקח או בשביל הלוקח לידי אדם אחר, אם ניתן מתחילה או כדיעבד, ואם הנהנה מן השוחד היה הלוקח או אדם אחר.

90. (1) המשתמש לזהותו בפני ועדת הקלפי בפנסק זיהוי או בתעודת זהות שאינם שלו, או בתעודה שבה נעשה רישום או שינוי שלא כדין העשויים להשפיע על זיהוי ולא הוכיח כי השימוש היה בתום לב;

הצבעה שלא כחוק

(2) המצביע יותר מפעם אחת, בין באותה קלפי ובין בקלפיות שונות;

(3) המטיל ככוונה לתוך הקלפי יותר ממעטסה אחת, בין שיש בה סחף הצבעה ובין שהיא ריקה;

דינו – מאסר שנתיים או קנס 2,500 לירות.

91. המפרסם תוצאות הבחירות בקרב חיילים, דינו – מאסר שנתיים או קנס 2,500 לירות. פירסום תוצאות בחירות בקרב חיילים
92. הדורש או המקבל שכר בעד אולם לאסיפות בניגוד להוראות סעיף 77, דינו – מאסר שנתיים או קנס 2,500 לירות. הפקעת שכר אולמות

93. (1) המפריע למהלך הסדיר של אסיפת תעמולה לבחירות לאחר המועד להגשת רשימות מועמדים לפי סעיף 35 (ח);
- (2) המסיר, המשמיד או המלכלך מודעה בעניני בחירות מטעם סקיד בחירות או, ועדת בחירות או מודעה שיש בה תעמולת בחירות מטעם רשימת מועמדים שאושרה כדין, למצט מודעה שהודבקה בלי הסכמתו בביתו, בחנותו או במשרדו או שעבר זמנה;
- (3) המשמיד או המעלים תומר תעמולה לבחירות מטעם רשימת מעומדים שאושרה כדין, או המונע באופן אחר חומר כזה מלהגיע לתעודתו החוקית;
- (4) המנהל ביום הבחירות תעמולת בחירות בכתב, בעל פה או בצורה אחרת, במקום קלפי או במרחק של פחות מ-25 מטר ממנו;
- (5) המפר הוראה מהוראות חוק זה שלא נזכרה בספרק זה, דינו – מאסר ששה חדשים או קנס 500 לירות.

94. (א) הסמכות לדון בעבירות לפי פרק זה ולהטיל את הענשים הקבועים בו תהיה בידי בתי משפט השלום.
- (ב) לגבי עבירות לפי פרק זה לא יהיה היועץ המשפטי לממשלה רשאי לצוות על הפסקת הדיון.

פרק י': הוראות שונות

95. משנגמר סיכום מנין הקולות, ימיין סקיד הבחירות את המסמכים הנוגעים לבחירות לסוגיהם וישמרם – כל סוג בצרור לחוד – במקום בטוח עד לאחר תום המועד להגשת ערעורי בחירות, ואם הוגשו ערעורי בחירות – עד לאחר מתן פסקי הדין בהם; אחרי המועדים האמורים ידאג להשמדתם של הצרורות, אם לא נצטווה על ידי בית משפט מוסמך לנהוג באופן אחר; ואולם את רשימות המועמדים ימסור למוכיר המועצה ללא החתימות של קבוצות הבחורים כאמור בסעיף 35 (ג), אם היו כאלה; מוזכיר המועצה ישמור את הרשימות עד לבחירות הבאות.

96. כל המעוניין יהיה זכאי לעיין בנוכחות סקיד הבחירות במסמכים הנוגעים לבחירות, אך עיון בפתקי הצבעה לא יורשה אלא בצו של בית המשפט המחוזי על יסוד בקשה של אדם המעוניין בהגשת ערעור בחירות או בהגשת תביעה פלילית בקשר לבחירות.

97. חל מועד מהמועדים הנקובים בחוק זה כאחד מימי המנוחה כמשמעותם בפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948¹⁵, יידחה המועד ליום חול הראשון שאחרי אותו יום.

98. בפקודת העיריות –

- (1) בסעיף 1, במקום ההגדרה "היום הקובע" יבוא:
- "היום הקובע" – כמשמעותו בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965;

¹⁵ ע"ר תש"ח, תוס' א' מס' 2, עמ' 1.

(2) סעיפים 18, 20 עד 23 – בטלים;

(3) במקום סעיף 24 יבוא:

- 71 "כניסה לתפקיד 24. המועצה תיכנס לתפקידה למחרת יום פרסום ההודעה לפי סעיף 71 או סעיף 46 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה – 1965, ותקיים את ישיבתה הראשונה תוך ארבעה עשר יום מאותו יום";
- (4) הפרק החמישי, פרט לסעיף 35 (ג), והפרק השני – בטלים.

99. הבחירות הבאות לכל המועצות שלאחר קבלת חוק זה בכנסת יקוימו ביום שבו יקוימו הבחירות לכנסת הששית; אולם הוראה זו לא תתפרש כאילו היא באה לגרוע מכל סמכות שהוענקה בחוק לקבוע לרשות מקומית פלוגית מועד בחירות אחר במקום המועד האמור.
100. שר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.
101. חוק זה תחילתו עם קבלתו בכנסת.

הוראת מעבר

ביצוע ותקנות

תחילה

חיים משה שפירא
שר הפנים

לוי אשכול
ראש הממשלה

שניאור זלמן שזר
נשיא המדינה

חוק הבחירות לכנסת (תיקון מס' 5), תשכ"ה-1965 *

1. אחרי סעיף 17 לחוק הבחירות לכנסת, תשי"ט-1959¹ (להלן – חוק הבחירות) יבוא:

17א. (א) שתי סיעות או יותר של הכנסת היוצאת שהתאחדו לסיעה אחת, יהיה מספר המקומות בועדה המרכזית, מספר סגני יושב ראש הועדה המרכזית ומספר המקומות בכל אחת מהועדות האזוריות המגיעים לסיעה המאוחדת, לא פחות מהמספר הכולל של מקומות וסגנים כאמור שהיה מגיע להן אילו לא התאחדו, והוא, משעה שהתאחדו ועל אף האמור בסעיפים 10, 11, 13 ו-17.

(ב) שתי סיעות או יותר של הכנסת היוצאת שהגישו במשותף רשימת מועמדים אחת, יהיה המספר הכולל של מקומות בועדה המרכזית, של סגני יושב ראש הועדה המרכזית ושל מקומות בכל אחת מהועדות האזוריות, המגיע לאותן סיעות במשותף, לא פחות מהמספר שהיה מגיע להן אילו היו סיעה מאוחדת, והוא, משעה שהוגשה רשימתן המשותפת ועל אף האמור בסעיפים 10, 11, 13 ו-17.

ורספת סעיף 17א

"סיעות שהתאחדו וסיעות שהגישו רשימת מועמדים משותפת

¹ נחקבל בכנסת ביום כ' בתמוז תשכ"ה (20 ביולי 1965); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בח"ח 671, תשכ"ה, עמ' 382.

² ס"ח תשי"ט, עמ' 114, 147, 148; ס"ח תשכ"א, עמ' 124, 141.